

Պրոլետարներ բոլոր երկրների, միացե՛ք

ՀԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏԿՈՄԻ
ՊՐՈՊԱԳԱՆԴԱՅԻ ԵՎ
ԱԳԻՏԱՑԻԱՅԻ ԲԱԺԻՆ

Ագիտացիոն ԲԼՈԿՆՈՏ



№ 7

ԱՊՐԻԼ 1946 թ.

«ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԹԵՐԹԻ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԿԻՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ

ԵՐԱՐՈՋ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

33-30
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՍՅՈՒՆԱՐԻ
ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ



ԱՊՐԻԼ 1946 թ.

ԵՐԱՐՈՋ

«ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ԹԵՐԹԻ
ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

էջ

1. «Աստղիեյտեղ Պրեսսի» թղթա- կից պ-րն էղդի Հիլմորի հար- ցերը ընկ. Ստալինին և ընկ. Ստալինի պատասխանները	3
2. Ինֆորմացիոն հաղորդագրու- թյուն ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկոմի պլենումի մասին	6
3. ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի ա- ռաջին սեսիան	8
4. Խորը կերպով ուսումնասիրել սեսիայի որոշումները	34
5. Մեր օրացույցը	39
6. Բանաստեղծություն	42

Խմբագրության հասցեն. — Երևան, Նալ-
բանդյան 32, ՀԿ(Բ)Պ Կենտկոմի Պրեսսա-
գանդայի և Ադիտացիայի բաժին, հեռ.
23—30:



«ԱՍՏՈՂԻԵՅՏԵՂ ՊՐԵՍՍԻ» ԹՂԹԱԿԻՑ Պ-ՐՆ ԷԴԴԻ ՀԻԼՄՈՐԻ ՀԱՐՑԵՐԸ ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԻՆ ԵՎ ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

«Աստղիեյտեղ Պրեսսի» թղթակից պ-րն
Հիլմորը դիմեց ընկ. Ստալինին միջազգա-
յին դրությամբ հետ կապված մի շարք հար-
ցերով: Ստորև բերվում են պ-րն Հիլմորի
հարցերը և ընկ. Ստալինի պատասխաննե-
րը:

ՀԱՐՑ. Դուք ի՞նչ նշանակություն եք տա-
լիս Միավորված Ազգերի Կազմակերպու-
թյանը, որպես միջազգային խաղաղության
պահպանման միջոցի:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ. Ես մեծ նշանակություն եմ
տալիս Միավորված Ազգերի Կազմակերպու-
թյանը, որովհետև նա խաղաղության պահ-
պանման և միջազգային անվտանգության
լուրջ գործիք է: Այդ միջազգային կազմա-
կերպության ուժն այն է, որ նա հիմնվում է
պետությունների իրավահավասարության
սկզբունքի վրա և ոչ թե մեկը մյուսի

նկատմամբ տիրապետության սկզբունքի վրա՝ եթե Միավորված Ազգերի Կազմակերպությանը հաջողվի առաջիկայում ևս պահպանել իրավահավասարության սկզբունքը, ապա նա անտարակույս դրական մեծ դեր կխաղա ընդհանուր խաղաղության և անվտանգության ապահովման գործում:

ՀԱՐՑ. Ձեր կարծիքով ինչից է առաջ եկել պատերազմի ներկայիս երկյուղը, որ կրում են շատ մարդիկ շատ երկրներում:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ. Ես համոզված եմ, որ ո՛չ ազգերը, ո՛չ էլ նրանց բանակները, չեն ձգտում նոր պատերազմի, — նրանք ուզում են խաղաղություն և ձգտում են ապահովել խաղաղությունը: Ուրեմն, «պատերազմի ներկայիս երկյուղը» առաջ է գալիս ո՛չ այդ կողմից: Ես կարծում եմ, որ «պատերազմի ներկայիս երկյուղը» առաջ է գալիս քաղաքական որոշ խմբերի գործողություններից, խմբեր, որոնք զբաղված են նոր պատերազմի պրոպագանդայով և աշդպիսով սերմանում են երկպառակություն և անվստահություն:

ՀԱՐՑ. Ներկայումս ի՞նչ պետք է անեն ազատասեր երկրների կառավարությունները ամբողջ աշխարհում խաղաղություն և հան-

— 4 —

գրստություն պահպանելու համար:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ. Անհրաժեշտ է, որ հասարակայնությունը և պետությունների կառավարող շրջանները լայն հակապրոպագանդա կազմակերպեն նոր պատերազմի պրոպագանդիստների դեմ և խաղաղության ապահովման օգտին, որպեսզի նոր պատերազմի պրոպագանդիստների ո՛չ մի ելույթ չմնա առանց պատշաճ հակահարվածի հասարակայնության և մամուլի կողմից, որպեսզի աշդպիսով ժամանակին մերկացվեն պատերազմի հրճիվները և նրանց հնարավորություն չտրվի խոսքի ազատությունը շարաշահել ընդդեմ խաղաղության շահերի:

22 մարտի, 1946 թ.

ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ: ԴՐՈՒՄԻ (Ե)Պ
ՈՐՈՒՄԻ ԴՐՈՒՄԻՆԵ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ
ԴՐՈՒՄԻ (Ե)Պ ԴՐՈՒՄԻՆԵ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ
ԴՐՈՒՄԻ (Ե)Պ ԴՐՈՒՄԻՆԵ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ

ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ

ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՐԿԱՆԵՐԸ ԵՍՏՈՆԻԱԿԱՆ



ԻՆՖՈՐՄԱՑԻՈՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՄԿ(Բ)Պ ԿԵՆՏԿՈՍԻ ՊԼԵՆՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ

Օրենս Մոսկվայում տեղի ունեցավ Համ.
Կ(Բ)Պ Կենտկոմի հերթական պլենումը:

ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկոմի պլենումը բննարկեց
ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի սեսիայի բն-
նարկմանը ենթակա հարցերը: ՀամԿ(Բ)Պ
Կենտկոմի պլենումը անհրաժեշտ գտավ
ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկոմի Քաղբյուրոյի անդամ-
ների կազմը լրացնել ընկ. ընկ. Լ. Պ. Բե-
րիայով և Գ. Մ. Մալենկովով և ՀամԿ(Բ)Պ
Կենտկոմի Քաղբյուրոյի անդամության բեկ-
նաժուների կազմը՝ ընկ. ընկ. Ն. Ա. Բուլ-
գանինով և Ա. Ն. Կոսիգինով:

Պլենումը հաստատեց ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկո-
մի կազմբյուրոն հետևյալ կազմով՝ ընկ.
ընկ. Ի. Վ. Ստալին, Գ. Մ. Մալենկով, Ա.
Ա. Ժդանով, Ա. Ա. Կուզնեցով, Գ. Մ. Պո-
պով, Ն. Ա. Բուլգանին, Ն. Ա. Միխայլով,
Լ. Զ. Մեխլիս, Ն. Ս. Պատուիշև, Վ. Մ.
Անդրեանով, Գ. Ֆ. Ալեքսանդրով, Ն. Ն.

— 6 —

Շատալին, Վ. Վ. Կուզնեցով, Մ. Ի. Ռադի-
նով, Մ. Ա. Սուսլով:

Պլենումը հաստատեց ՀամԿ(Բ)Պ Կենտկո-
մի ֆարտուղարներ ընկ. ընկ. Ի. Վ.
Ստալինին, Գ. Մ. Մալենկովին, Ա. Ա.
Ժդանովին, Ա. Ա. Կուզնեցովին և Գ. Մ.
Պոպովին:

—○—

ԻՆՓՈՐՄԱՑԻՈՆ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Միության Սովետի և Ազգությունների Սովետի 1946 թվի մարտի 19-ի համատեղ նիստի մասին

Մարտի 19-ին, երեկոյան ժամը 7-ին, Կրեմլում, Կրեմլի Մեծ Պալատում տեղի ունեցավ Միության Սովետի և Ազգությունների Սովետի համատեղ նիստը:

Նախագահում է Միության Սովետի նախագահ դեպուտատ Ա. Ա. ժդանովը:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը անցնում է Գերագույն Սովետի Նախագահության ընտրությանը:

Դեպուտատ Ա. Ա. Կուզնեցովի առաջարկով Գերագույն Սովետն ընդունում է հետևյալ օրենքը ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության քանակական կազմի մասին:

«Սահմանել, որ Սովետական Սոցիալիստական Ռեպուբլիկաների Միության

Գերագույն Սովետի Նախագահությունը ընտրվում է հետևյալ կազմով՝ ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության նախագահ, նրա 16 տեղակալները, Նախագահության քարտուղար և Նախագահության 15 անդամ:

Համապատասխան փոփոխություններ մտցնել ՍՍՌՄ Կոնստիտուցիայի 48-րդ հոդվածում»:

Նախագահողը հրապարակում է դեպուտատ Մ. Ի. Կալինինի հետևյալ դիմումը.

«ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նիստին նախագահող ընկ. Ա. Ա. ժդանովին:

Նկատի ունենալով իմ վատառողջ վիճակը, խնդրում եմ ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետին ինձ ազատել ապագայում ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության նախագահի պոստից:

Մ. ԿԱԼԻՆԻՆ

19 մարտի 1946 թվի»:

Մ. Ի. Կալինինի դիմումի կապակցությամբ, նախագահող Ա. Ա. ժդանովը դիմում է դեպուտատներին հետևյալ խոսքերով.

— Ընկե՛ր դեպուտատներ:

Թույլ տվեք մի քանի խոսք ասել Մ. Ի. Կալինինի դիմումի առթիվ:

Ընկեր Կալինինը տառապում է աչքի հիվանդությամբ: Այդ հիվանդությունը ուղղակի խոչընդոտ է դարձել նրա կողմից ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության նախագահի պարտականությունները կատարելու համար: Ես կարծում եմ, որ Գերագույն Սովետը, նկատի ունենալով այդ հանգամանքը, ստիպված կլինի բավարարել Մ. Ի. Կալինինի խնդիրը:

Դրա հետ միաժամանակ ես կարծում եմ, որ արտահայտած կլինեմ Գերագույն Սովետի դեպուտատների ընդհանուր կարծիքը, եթե ցանկություն հայտնեմ, որ Միխայիլ Իվանովիչ Կալինինը ընտրվի Գերագույն Սովետի նախագահության անդամ, որտեղ նա կկարողանա գործադրել իր բազմակողմանի փորձն ու գիտելիքները:

Դեպուտատ Ա. Ա. Կուզնեցովի առաջարկով, որը հանդես եկավ Մոսկվայի, Լենինգրադի, Կիևի, Ադրբեջանական, Ուզբեկական ու Լատվիական ՍՍՌ-ների մի խումբ դեպուտատների կողմից, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը միաձայն ընտրում է ՍՍՌՄ Գերա-

— 10 —

գույն Սովետի նախագահություն հետևյալ կազմով.

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության նախագահ՝

Նիկոլայ Միխայլովիչ Շվեբել — դեպուտատ ՌՍՖՍՌ Սվերդլովի օկրուգից:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի նախագահության նախագահի տեղակալներ՝

Միխայիլ Սերգենիչ Գրեշուխա — դեպուտատ Ուկրաինական ՍՍՌ-ի Բերեժանի օկրուգից:

Նիկիֆոր Յակովլևիչ Նատալևիչ — դեպուտատ Բելոռուսական ՍՍՌ-ի Սլուցկի օկրուգից:

Աբդուլալի Մումինով — դեպուտատ Ուզբեկական ՍՍՌ-ի Նամանգանի դյուղական օկրուգից:

Արդիսամետ Կազակպաև — դեպուտատ Ղազախական ՍՍՌ-ի Ակմոլինսկի օկրուգից:

Գեորգի Ֆյոդորովիչ Սաուրուա — դեպուտատ Վրացական ՍՍՌ-ի Սամտրեդիի օկրուգից:

Միր Բաշիր Ֆատտախ օղլի Կասումով — դեպուտատ Ադրբեջանական ՍՍՌ-ի Սաբրաբադի օկրուգից:

— 11 —

Յուստաս Իգնովիչ — Պալեցկիս — դեպու-
տատ Լիտվական ՍՍՌ-ի Պանենժի օկրու-
գից:

Ֆյոդոր Գրիգորեիչ Բրովկո — դեպուտատ
Մոլդավական ՍՍՌ-ի Եդինեցի օկրուգից:

Աուգուստ Մարտինովիչ Կիրխենշտեյն —
դեպուտատ Լատվիական ՍՍՌ-ի Յեսսկի
օկրուգից:

Տորոբայ Կուլատով — դեպուտատ Կիրգի-
զական ՍՍՌ-ի Ուզգենի օկրուգից:

Մինովար Շագադան — դեպուտատ Տաջի-
կական ՍՍՌ-ի Գարմի օկրուգից:

Մացակ Պետրոսի Պապյան — դեպուտատ
Հայկական ՍՍՌ-ի Ստեփանավանի օկրու-
գից:

Ալլաբերդի Բերդիև — դեպուտատ Թուրք-
մենական ՍՍՌ-ի Կապանովիչի օկրուգից:

Իոզանես Յակովիչ Վարես — դեպուտատ
Հատոնական ՍՍՌ-ի Պյարնայի օկրուգից:

Օտտո Վիլհելմովիչ Կուուսինեն — դեպու-
տատ Կարելո-Ֆիննական ՍՍՌ-ի Կուրկիոկի
օկրուգից:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահու-
թյան քարտուղար՝

Ալեքսանդր Ֆյոդորովիչ Գորկին — դե-

— 12 —

պուտատ Զուլաշական ՍՍՌ-ի Կանաշի
օկրուգից:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագա-
հության անդամներ՝

Միր-Զաֆար-Աբբասովիչ Բագիրով — դե-
պուտատ Ադրբեջանական ՍՍՌ-ի Բաքու-
Ստալինյան օկրուգից:

Սեմյոն Միխայլովիչ Բուդյոննի — դեպու-
տատ Ուկրաինական ՍՍՌ-ի Շեպետովի
օկրուգից:

Նիկոլայ Իվանովիչ Գուսարով — դեպու-
տատ Մոլդովի մարզի Ստալինսկի օկրու-
գից:

Դալեյ Աֆգալեթիևովիչ Դինմուխամեդով
— դեպուտատ Թաթարական ԱՍՍՌ-ի Նովո-
շեշմինի օկրուգից:

Միխայիլ Իվանովիչ Կալինին — դեպու-
տատ ՌՍՖՍՌ-ի Լենինգրադի քաղաքային
օկրուգից:

Դեմյան Սերգենիչ Կորոտչենկո — դե-
պուտատ Ուկրաինական ՍՍՌ-ի Ամուր-
Նիժնե-Դնեպրովսկի օկրուգից:

Օլգա Անտոնովնա Լաուրիստին — դեպու-
տատ Հատոնական ՍՍՌ-ի Խարյուսի արևել-
յան օկրուգից:

Վեորգի Մախմիլյանովիչ Մալենկով —

— 13 —

դեպուտատ Մոսկվա քաղաքի Լենինգրադի
օկրուգից:

Գիլման վիլյանովիչ Նիկմաջանով — դե-
պուտատ Բաշկիրական ԱՍՍՌ-ի Բելեբեևի
օկրուգից:

Պյոտր Սերգեևիչ Պոպով — դեպուտատ
Լենինգրադ քաղաքի Ֆրունզեի օկրուգից:

Գեորգի Սիխայլովիչ Պոպով — դեպու-
տատ Մոսկվա քաղաքի Կիրովի օկրուգից:

Ադիլ Գիրեյ Տախտարով — դեպուտատ
Դաղստանյան ԱՍՍՌ-ի Մախաչկալայի քա-
ղաքային օկրուգից:

Նվդոկիա Իլինիչնա Ուրալովա — դեպու-
տատ Բելոռուսական ՍՍՌ-ի Գոմելի օկրու-
գից:

Մատվեյ Ֆլոդորովիչ Շկիրյատով — դե-
պուտատ ՌՍՖՍՌ-ի Տոլա—Ռյազանի օկ-
րուգից:

Ուման Յուսուպովիչ Յուսուպով — դե-
պուտատ Ուզբեկական ՍՍՌ-ի Տաշկենտ—
Ստալինյան օկրուգից:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը այնուհետև
անցնում է ՍՍՌՄ Կառավարության՝ ՍՍՌՄ
Մինիստրների Սովետ կազմելու հարցի
քննարկմանը:

Նախագահողը հաղորդում է, որ նրա

— 14 —

անունով ընկեր Ի. Վ. Ստալինից ստացվել
է հետևյալ առաջարկը կառավարության
կազմի մասին.

«ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Միության
Սովետի և Ազգությունների Սովետի հա-
մատեղ նիստի նախագահ ընկ. Ա. Ս.
Փղանովին:

Գերագույն Սովետը, 1946 թվի մարտի
15-ի իր որոշմամբ ինձ հանձնարարել էր
Գերագույն Սովետի հաստատմանը ներկա-
յացնել Սովետական Սոցիալիստական
Ռեսպուբլիկաների Միության Կառավարու-
թյան՝ ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի կազ-
մը:

Այդ հանձնարարությանը համապատաս-
խան, Սովետական Սոցիալիստական Ռես-
պուբլիկաների Միության Գերագույն Սո-
վետի քննարկմանն եմ ներկայացնում
ՍՍՌՄ Կառավարության՝ ՍՍՌՄ Մինիստր-
ների Սովետի կազմը:

Խնդրում եմ ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետին
հաստատել՝

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագահ
և Զինված Ուժերի Մինիստր՝ Իոսիֆ Վիս-
սարիոնովիչ Ստալինին:

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ և Արտաքին Գործերի Մի-

— 15 —

նիստը՝ վյաչեսլավ Միխայլովիչ Մոլոտո-
վին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ՝ Լավրենտի Պավլովիչ Բերիա-
լին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ՝ Անդրեյ Անդրեևիչ Անդրեևին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ և Արտաքին Առևտրի Մի-
նիստը՝ Անատոսի Իվանովիչ Միկոյանին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ՝ Ալեքսեյ Նիկոլաևիչ Կոսիգինին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ և Պետական Պլանային Հանձ-
նաժողովի նախագահ՝ Նիկոլայ Ալեքսևիչ
Վոզնեսենսկուն։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ՝ Կլիմենտ Նիժնեկովիչ Վորոշի-
լովին։

ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի նախագա-
հի Տեղակալ և Շինանյութերի Արդյունա-
բերության մինիստր՝ Լազար Մոյսևիչ
Կազանովիչին։

Հաղորդակցության ծանալարահների Մի-
նիստը՝ Իվան Վլադիմիրովիչ Կովալևին։

— 16 —

Կապի Մինիստր՝ Կոնստանտին Ֆալկով-
իչ Սերգեյշովին։

Ծովային նավատորմի Մինիստր՝ Պյոտր
Պետրովիչ Շիրշովին։

Գետային նավատորմի Մինիստր՝ Զոսիմ
Ալեքսևիչ Շաշկովին։

Արևմտյան շրջանների Ածխարդյունաբե-
րության Մինիստր՝ Գմիտրի Գրիգորևիչ
Օնիկին։

Արևելյան շրջանների Ածխարդյունաբե-
րության Մինիստր՝ Վասիլի Վասիլևիչ Վախ-
ուշևին։

Հարավային և Արևմտյան շրջանների
Նավթարդյունաբերության Մինիստր՝ Նիկո-
լայ Կոնստանտինովիչ Բայրակովին։

Արևելյան շրջանների Նավթարդյունա-
բերության Մինիստր՝ Միխայիլ Անդրեևիչ
Վիլ Եվսեյևիչին։

Էլեկտրակայանների Մինիստր՝ Գմիտրի
Գեորգիևիչ Փիմբերինին։

Էլեկտրաարդյունաբերության Մինիստր՝
Իվան Գրիգորևիչ Կաբանովին։

Սև Մետալուրգիայի Մինիստր՝ Իվան
Թեվադրոսովիչ Թևոսյանին։

Գունավոր Մետալուրգիայի Մինիստր՝
Պյոտր Ֆադեևիչ Լոմակոյին։

Քիմիական Արդյունաբերության Մինիս-
տր՝

տւր՝ Միխայիլ Գեորգիևիչ Պերվուխինին:

Ավիացիոն Արդյունաբերության Մինիս-
տրը՝ Միխայիլ Վասիլևիչ Խրունիչևին:

Նավաշինարարական Արդյունաբերության
Մինիստր՝ Ալեքսեյ Ադամովիչ Գուբովսկին:

Գյուղատնտեսական Մեքենաշինության
Մինիստր՝ Բորիս Լվովիչ Վաննիկովին:

Սպառազինության Մինիստր՝ Դմիտրի
Ֆյոդորովիչ Ուստինովին:

Ծանր Մեքենաշինության Մինիստր՝ Նի-
կոլայ Ստեպանովիչ Կազակովին:

Ավտոմոբիլային Արդյունաբերության Մի-
նիստր՝ Ստեպան Ակոպովիչ Ակոպովին:

Մեքենաշինության և Գործիքաշինության
Մինիստր՝ Պյոտր Իվանովիչ Պարշինին:

Մթերումների Մինիստր՝ Բորիս Ալեքսան-
դրովիչ Դվինսկուն:

Ծանր Ինդուստրիայի Չեռնարկություննե-
րի Շինարարության Մինիստր՝ Պավել Ալեք-
սանդրովիչ Յուդինին:

Ռազմական և Ռազմա-Մովային Չեռ-
նարկությունների Շինարարության Մի-
նիստր՝ Սեմյոն Զախարովիչ Գինգբուրգին:

Ցելուլոզի ու Թղթի Արդյունաբերության
Մինիստր՝ Գեորգի Միխայլովիչ Օրլովին:

Ռետինի Արդյունաբերության Մինիստր՝
Տիխոն Բարիսովիչ Միտրախինին:

— 18 —

Դաղդահաշինության Մինիստր՝ Ալեք-
սանդր Իլյարիոնովիչ Եֆրեմովին:

Տրանսպորտային Մեքենաշինության Մի-
նիստր՝ Վյաչեսլավ Ալեքսանդրովիչ Մալի-
շևին:

Վառելանյութային Չեռնարկությունների
Շինարարության Մինիստր՝ Ալեքսանդր Նի-
կոլաևիչ Զադեմիդկոյին:

Շինարարական և Ճանապարհային Մե-
քենաշինության Մինիստր՝ Կոնստանտին
Միխայլովիչ Սոկոլովին:

Մանրարդյունաբերության Մինիստր՝ Վա-
սիլի Պետրովիչ Զոտովին:

Չկնարդյունաբերության Մինիստր՝ Ալեք-
սանդր Ակիմովիչ Իշկովին:

Մսեղենի և Կաթնեղենի Արդյունաբերու-
թյան Մինիստր՝ Պավել Վասիլևիչ Սմիրնո-
վին:

Թեթև Արդյունաբերության Մինիստր՝
Սերգեյ Գեորգիևիչ Լուկինին:

Տեքստիլ Արդյունաբերության Մինիստր՝
Իվան Կորնեևիչ Սեդինին:

Անտառարդյունաբերության Մինիստր՝
Միխայիլ Իվանովիչ Սալտիկովին:

Հողագործության Մինիստր՝ Իվան Ալեք-
սանդրովիչ Բենեդիկտովին:

— 19 —

Ֆինանսների Մինիստր՝ Արսենիյ Գրիգորեվիչ Չվերեխին:

Առևտրի Մինիստր՝ Ալեքսանդր Վասիլևիչ Լյուբիմովին:

Ներքին Գործերի Մինիստր՝ Սերգեյ Նիկիտովիչ Կուզնովին:

Պետական Անվտանգության Մինիստր՝ Վսևոլոդ Նիկոլաևիչ Մերկուլովին:

Արդարագատության Մինիստր՝ Նիկոլայ Միխայլովիչ Ռիչկովին:

Առողջապահության Մինիստր՝ Գեորգի Անդրեևիչ Միտերևին:

Պետական Վերահսկողության Մինիստր՝ Լև Զախարովիչ Մելիսիսին:

Տեխնիկական Կուլտուրաների Մինիստր՝ Նիկոլայ Ալեքսանդրովիչ Սկվորցովին:

Կրեմատոգրաֆիայի Գործերի Կոմիտեի Նախագահ՝ Իվան Գրիգորևիչ Բոլշակովին:

Արվեստի Գործերի Կոմիտեի Նախագահ՝ Միխայիլ Բորիսովիչ Խապչենկովին:

Բարձրագույն Դպրոցի Գործերի Կոմիտեի Նախագահ՝ Սերգեյ Վասիլևիչ Կաֆտանովին:

Պետական Բանկի Նախագահ՝ Յակով Իլյիչ Գոլևին:

Ի. ՍՏԱՆԻՆ

19 մարտի 1946 թ. »:

— 20 —

Դեպուտատ Ն. Ս. Խրուշչևը, որը հանդես եկավ Մոսկվայի, Լենինգրադի, Ուլյանովսկի, Բելոռուսական, Վոլոգդական, Դադարյան և Լիտվական ՍՍՌ-ների մի խումբ դեպուտատների կողմից, և դեպուտատ Վ. Մ. Անդրիանովը, որը հանդես եկավ Ուլյանովսկի և Լատվիական ՍՍՌ-ների և Ուրալի, Սիբիրի ու Հեռավոր Արևելքի մարզերի մի խումբ դեպուտատների կողմից, առաջարկ են մտցնում՝ հաստատել ընկեր Ի. Վ. Ստալինի կողմից ներկայացված ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի կազմը:

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը միաձայն հաստատում է Ի. Վ. Ստալինի կողմից ներկայացված ՍՍՌՄ Մինիստրների Սովետի կազմը:

Այնուհետև ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը անցավ ՍՍՌՄ Գերագույն Դատարան ընտրելու հարցի քննարկմանը:

Դեպուտատ Ն. Յա. Նատալևիչի առաջարկով, որը հանդես եկավ Մոսկվայի, Բելոռուսական ու Մոլդավական ՍՍՌ-ների մի խումբ դեպուտատների կողմից, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը միաձայն ընտրում է ՍՍՌՄ Գերագույն Դատարանը հետևյալ կազմով.

ՄԱՌՄ Գերագույն Դատարանի նախագահ՝ Իվան Տերենտևիչ Գոլյակով:

ՄԱՌՄ Գերագույն Դատարանի անդամներ՝ Նիսախոն Աբդուրախմանովա, Ուսման Աբդուրախմանով, Պյոտր Վասիլևիչ Աբրամով, Իվան Տիմոֆեևիչ Ակսենով, Իվան Իվանովիչ Ալյոխին, Զինաիդա Ալեքսենևա Անդրեևովա-Պրավոլամսկայա, Իվան Վասիլևիչ Անիպչենկո, Արսեն Վարդանի Հարությունյան, Աբդուլ Ախադ Կարաօղլի Ախագով, Յուրգիս Բլիեկա, Միխայիլ Ալեքսևիչ Բոյարկին, Ալեքսեյ Ալեքսևիչ Բուլենկով, Իվան Յակովլևիչ Գոլե, Յան Միխայլովիչ Գրինբերգ, Ստեպան Մակարովիչ Գրիշին, Անդրեյ Գրիգորևիչ Գուսև, Գեորգի Նիկոլաևիչ Դանիլով, Իվան Վասիլևիչ Դետիստով, Լեոնիդ Դմիտրիևիչ Դմիտրիև, Արկադի Ալեքսանդրովիչ Դոբրովոլսկի, Սերգեյ Դմիտրիևիչ Դրինշև, Բյաշիմ Դուրդիև, Իվան Միխեևիչ Զարյանով, Նատալյա Միխայլովնա Իվանովա, Միխայիլ Միխայլովիչ Իսահ, Պյոտր Ալեքսևիչ Կամերոն, Ֆյոդոր Ֆյոդորովիչ Կարավալկով, Եմելյան Միտրոֆանովիչ Կիշլյան, Պավել Տիխոնովիչ Կլոպով, Ռաիսա Յակովլևնա Կորոբկո, Միխայիլ Մակարովիչ Կրուչիկով, Սերգեյ

— 22 —

Տերենտևիչ Լոդիսև, Նիկիտա Ստեպանովիչ Լուչկին, Ագնիա Ալեքսանդրովնա Մարինովա, Իվան Օսիպովիչ Մատուևիչ, Վասիլի Սեմյոնովիչ Մաշկով, Աննա Նազարովնա Նազարովա, Նիկոլայ Ալեքսանդրովիչ Նամով, Իոնա Տիմոֆեևիչ Նիկիտչենկո, Պավլա Մատվեևնա Նովիսկայա, Աննա Միխայլովնա Օվչիննիկովա, Ալեքսանդր Մոյխսևիչ Օրլով, Պավել Եֆիմովիչ Օրլովսկի, Պանտելեյ Պետրովիչ Պավլենկո, Պելագեյա Սեմյոնովնա Պանկրատովա, Անդրեյ Անդրեևիչ Պրոնտկովսկի, Վալերի Վիկտորովիչ Պոկրովսկի, Կոնստանտին Ալեքսանդրովիչ Պանկրատով, Աննա Ալեքսանդրովնա Ռոմանովա, Դորա Լավրենտևնա Ռոստովցևա, Վլադիմիր Միխայլովիչ Սակաշ, Անդրեյ Պետրովիչ Սոլոդիլով, Նիկոլայ Ալեքսևիչ Սոլոնիցին, Աբդիկասիմ Սուպատաև, Անդրեյ Գրիգորևիչ Սուլին, Վլադիմիր Վասիլևիչ Սյուլդին, Պետրոս Մարկոսի Թեյմուրազյան, Ռուդոլֆ Գուտամովիչ Տիմմ, Յուրալ Ելեզևնով, Վասիլի Վասիլևիչ Ուլրիխ, Վլադիմիր Ալեքսևիչ Ուսպենսկի, Իվան Կուզմիչ Յվետկով, Լեվան Կիրիլովիչ Զիշուա, Վալենտինա Ալեքսևնա Զուրսինա, Եկատերինա Սերգևնա Շաբալինա, Նիկոլայ Կիրիլովիչ Շեվչենկո, Մարիա Նիկիֆո-

— 23 —

րովնա Շորինա, Գաղթիլ Իվանովիչ Յուր-
գենև:

ՍՍՌՄ Գերագույն Դատարանի ժողո-
վրդական ատենակալներ են միաձայն
ընտրվում:

Եգոր Պրոկոֆևիչ Ազարկով, Մարիա Ի-
վանովնա Բարանովա, Ալեքսանդր Իոսիֆո-
վիչ Բատուրին, Օսկար Գանսովիչ Բեռոտ,
Ալեքսանդր Իվանովիչ Վիխորև, Ջորա
Դուրդիև, Վլադիմիր Միխայլովիչ Եգորով,
Իվան Իվանովիչ Ելագին, Շեքեր Երմագամ-
բետովա, Վասիլի Վասիլևիչ Եֆրեմով,
Ալեքսանդր Ալեքսեևիչ Կոզլով, Արկադի Ա-
լեքսանդրովիչ Կոսմոդեմյանսկի, Իլյա Յա-
կովևիչ Կուզմին, Մարիա Վասիլևնա Լե-
բեդևա, Ստեպան Վասիլևիչ Նեզնանով,
Իվան Կուզմիչ Նովիկով, Եվա Յանովնա
Պալդին-Ռուսիս, Ալեքսանդր Իվանովիչ
Պոկուսայ, Միխայիլ Իվանովիչ Պոլիկար-
պով, Իվան Իվանովիչ Պոպով, Վիլիս Պետ-
րովիչ Սամսոնս, Նելլի Իվանովնա Շոլմ,
Անանի Կալիստրատովիչ Չերեպանով, Վյա-
չեսլավ Անդրեևիչ Շկուրին, Յակով Միտրո-
ֆանովիչ Շուլգա:

Այնուհետև ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը
քննարկեց ՍՍՌՄ Դատախազ նշանակելու
հարցը:

— 24 —

Դեպուտատ Գ. Ա. Բորկովի առաջար-
կով, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը ընդունում
է ՍՍՌՄ Դատախազին ՍՍՌՄ Գլխավոր
Դատախազի կոչումը տալու հետևյալ Օրեն-
քը:

«Սովետական Սոցիալիստական Ռեա-
պուբլիկաների Միության Գերագույն Սո-
վետը որոշում է՝

ՍՍՌՄ Դատախազին տալ ՍՍՌՄ Գլխա-
վոր Դատախազի կոչում:

Անհրաժեշտ փոփոխություն մտցնել
ՍՍՌՄ Կոնստիտուցիայի համապատասխան
հոդվածների մեջ»:

Դեպուտատ Բորկովի առաջարկով, որը
հանդես եկավ Մոսկվայի, Ղազախական
ու Կիրգիզական ՍՍՌ-ների մի խումբ դե-
պուտատների կողմից, ՍՍՌՄ Գերագույն
Սովետը միաձայն ՍՍՌՄ Գլխավոր Դա-
տախազ նշանակեց դեպուտատ Կոնստան-
տին Պետրովիչ Գորշենինին:

Դեպուտատ Ս. Վ. Կաֆտանովի առաջար-
կով, ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետը ընդունում
է հետևյալ որոշումը՝ ՍՍՌՄ Կոնստիտու-
ցիայի տեքստի մեջ փոփոխություններ ու
լրացումներ մտցնելու համար Խմբագրա-
կան հանձնաժողով կազմելու մասին:

«1. ՍՍՌՄ Կոնստիտուցիայի տեքստի

— 25 —

մեջ փոփոխություններ և լրացումներ մըտ-
ցրնելու համար, կազմել հմբագրական
հանձնաժողով, հետևյալ կազմով՝

Նախագահ Անդրէյ Յանուարեիշ Վիշի-
նսկի — դեպուտատ Սարատովի մարզի
Վոլսկի օկրուգից:

Հանձնաժողովի անդամներ՝ Գեորգի
Ֆյոդորովիշ Ալեքսանդրով — դեպուտատ Սա-
րատովի մարզի Էնգելսի օկրուգից:

Իվան Տերենտիևիշ Գոլյակով — դեպու-
տատ ՌՍՖՍՌ-ի Ուֆայի օկրուգից:

Ալեքսանդր Ֆյոդորովիշ Գորկին — դեպու-
տատ Զուլաշական ԱՍՍՌ-ի Կանաշի օկրու-
գից:

Կոնստանտին Պետրովիշ Գորշենին — դե-
պուտատ ՌՍՖՍՌ-ի Հյուսիսային օկրուգից:

Յուստաս Իգնովիշ Պալեցկիս — դեպու-
տատ Լիտվական ՍՍՌ-ի Պանեվեժի օկրու-
գից:

Գեորգի Նիկոլաևիշ Պալցև — դեպուտատ
Վլադիմիրի մարզի Վլադիմիրի օկրուգից:

Գեորգի Վասիլևիշ Պերով — դեպուտատ
Էստոնական ՍՍՌ-ի Տալլինի ծովային
օկրուգից:

Ալեքսանդր Նիկոլաևիշ Պոսկրեբիշեվ —

— 26 —

դեպուտատ Բաշկիրական ԱՍՍՌ-ի Բելե-
բեկի օկրուգից:

Պյոտր Նիկոլաևիշ Պոսպելով — դեպու-
տատ Կուրսկի մարզի Օբոյանսկի օկրու-
գից:

Նիկոլայ Միխայլովիշ Ռիշկով — դեպու-
տատ Մարիական ԱՍՍՌ-ի Սերնուրի օկ-
րուգից:

2. Հանձնարարել հմբագրական հանձ-
նաժողովին՝ առաջարկներ մտցնել ՍՍՌՄ
Կոնստիտուցիայի տեքստի փոփոխություն-
ների և լրացումների մասին և ներկայաց-
նել դրանք ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի հեր-
թական սեսիայի քննարկմանը:

Սեսիայի օրակարգը սպառված է: Նա-
խագահողը՝ Միովթյան Սովետի Նախագահ
դեպուտատ Ա. Ա. Ժդանովը ՍՍՌՄ Գե-
րագույն Սովետի նիստը հայտարարում է
փակված:



ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԲԵՍՊՈՐՏԻԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

107. Հաստատել Հայկական ՍՍՌ-ում
1950 թվի համար արդյունաբերական ար-
տադրանքի հիմնական տեսակների արտա-
դրության պլան հետևյալ չափերով.

Էլեկտրոէներգիա (միլիոն կի- լովատ ժամ)	360
Ավտոդողեր (հազար հատ)	180
Սուպերֆոսֆատ (հազար տոննա)	15
Կառատիկ ստրա (հազար տոննա)	12
Մետաղահատ դազգահներ (հատ)	500
Ցեմենտ (հազար տոննա)	120
Լոռամուտի ապակի (հա- զար քառ. մետր)	300
Բամբակեղեն գործվածքներ (հա- զար մետր)	44.800
Մետաքսեղեն գործվածքներ (հա- զար մետր)	2.600

— 28 —

Բրդեղեն գործվածքներ (հա- զար մետր)	400
Գոգալաներ (հազար զույգ)	15.400
Կոշիկեղեն (հազար զույգ)	2.550
Բուրական յուղ (տոննա)	6.000
Շաքար (տոննա)	6.500
Խաղողի գինի (հազար դեկա- լիտր)	2.000
Միս (հազար տոննա)	84
Կենդանական յուղ (տոննա)	800

108. Հաստատել Հայկական ՍՍՌ-ում
1946—1950 թվերի համար հիմնական աշ-
խատանքների ծավալը 1.420 միլիոն ռուբ-
լով չափով, այդ թվում՝ ուսման համարիկային
տնտեսության գծով՝ 374 միլիոն ռուբլի:

109. Հնարամյակի ընթացքում հիդրոէլեկ-
տրակայանների կարողությունն ավելացնել
102 հազար կիլովատով՝ հաշիվ գոյություն
ունեցող հիդրոէլեկտրակայանների ընդլայնման և
ջանգուղիների ափին վառուցվող նոր հիդ-
րոէլեկտրակայանի առաջին հերթի գործարկման
կառուցել և գործարկել կաբելի գործարանը
և մանր հիդրոէլեկտրակայանների գործարանը՝
տարեկան 300 տուրբինի թողարկումով:

Ապահովել Բաջարանի պղնձա-մոլիբդեն-
նային հանքաքարի հանույթը և հարստա-

ցումը, կազմակերպել աշումինի արտադրութ-
յունը, 4 անգամ ավելացնել սինթետիկ
կաուչուկի արտադրությունը և 2 անգամ՝
սոդայի արտադրությունը, զգալիորեն ընդ-
լայնել ավտոբողերի արտադրությունը:

Ավարտել Երևանում մահուդի գործարանի
շինարարությունը և Լենինականի Տեքստիլ
կոմբինատին կից նախշող և ներկող գոր-
ծարանի շինարարությունը: Ավարտել շա-
քարի գործարանի կառուցումը, կառուցել
ապակե տարայի գործարանը, ընդլայնել
կոնսերվների գործարանը: Ավելացնել մրր-
պեղեն կոնսերվների, խաղողի գինու արտա-
դրությունը, կառուցել կոնյակի նոր գործա-
րան:

Ռեսպուբլիկական արդյունաբերության
մեջ կազմակերպել գյուղատնտեսական մե-
քենաների և գույքի արտադրությունը: Կա-
ռուցել մետաղե և ապակե ամանեղենի գոր-
ծարաններ, ճենապակու գործարան և վե-
րանորոգման մեխանիկական գործարան:

Ռեսպուբլիկական ձեռնարկություններում
1950 թվին արդյունաբերական արտադրան-
քի արտադրությունը սահմանել 700 միլիոն
ռուբլու չափով, այդ թվում տեղական պե-
տական արդյունաբերության և արհեստա-

— 30 —

գործական կոոպերացիայի արտադրանքը՝
160 միլիոն ռուբլու չափով:

110. 1950 թվի համար սահմանել ցանքա-
տարածություններ 512 հազար հեկտարի
չափով, որից կոլխոզներում՝ 480 հազար
հեկտար, այդ թվում հացահատիկային կուլ-
տուրաներ՝ 332 հազար հեկտար, որից կոլ-
խոզներում՝ 315 հազար հեկտար, տեխնի-
կական կուլտուրաներ՝ 40 հազար հեկտար.
բոստանա-բանջարանոցային կուլտուրաներ
և կարտոֆիլ՝ 41,5 հազար հեկտար, որից
կոլխոզներում՝ 30 հազար հեկտար, կերա-
բույսեր՝ 98 հազար հեկտար, որից կոլխոզ-
ներում՝ 95 հազար հեկտար:

Սահմանել բամբակենու ցանքատարածու-
թյուններ 15 հազար հեկտարի չափով: Ընդ-
լայնել բազմամյա տնկիների տարածու-
թյունը: Զարգացնել շաքարի ձախնդեղի ար-
տադրությունը և մետաքսագործությունը:
Ընդլայնել ծխախոտի ցանքատարածու-
թյունները և ավելացնել բերքատվությունը:

Շահագործման հանձնել հետևյալ շրանցը-
ները. Ստալինի անվան, Նորքի, Ստերին
Ջանգլի, Գառնիի: Իրագործել Արագածայանի
տափաստանի ոռոգումը: 1946—1950 թվե-

— 31 —

րին ապահովել ջրովի տարածությունների
ածը 23,5 հազար հեկտարի չափով:

1950 թվի վերջերին անասունների գլխա-
քանակը սահմանել հետևյալ չափերով:
ձիեր 32,5 հազար գլուխ, որից կոլխոզնե-
րում՝ 28 հազար գլուխ. խոշոր եղջերավոր
անասուններ 670 հազար գլուխ, որից կոլ-
խոզներում՝ 350 հազար գլուխ. ոչխար և
այծ 1.680 հազար գլուխ, որից կոլխոզնե-
րում՝ 1.100 հազար գլուխ, խոզեր 80 հա-
զար գլուխ, որից կոլխոզներում՝ 48 հազար
գլուխ: Բարելավել մթերատու անասունների
տեսակը և ընդլայնել նրբագեղմ ոչխարա-
բուծությունը:

111. 1946—1950 թվերին սահմանել Հայ-
կական ՍՍՌ-ի քաղաքներում պետական
բնակելի ֆոնդի գործարկում 284 հազար
քառ. մետրի չափով, որից տեղական Սո-
վետների դժով 24 հազար քառ. մետրի չա-
փով: Կառուցել նոր ջրմուղ. ընդլայնել
կոյուղին և 15 կիլոմետրով երկարաձգել
տրամվայի գիծը Երևանում, ընդլայնել Լե-
նինականի ջրմուղը:

112. Հաստատել կուլտուրական շինարա-
րովյան և առողջապահության հիմնական
առաջադրանքները 1950 թվին դպրոցների

— 32 —

Թիվը հասցնել 1178-ի, սովորողների թիվը՝
295 հազար մարդու և քաղաքներում ու
գյուղական վայրերում հիվանդանոցային
մահճակալների թիվը մինչև 6.700-ի:

(ՍՍՌ-ի ժողովրդական տնտեսու-
րյան վերականգնման ու զարգա-
ման 1946—1950 թ. թ. հեղափա-
կանի մասին օրենքից)

— 〇 —

Գործը ընդունվել է 1946 թ. 12-րդ հոկտեմբերի
ԿԿ թիվ 12-ի որոշմամբ:

1946—1950 թ. թ. հիմնական տնտես-
ական ցուցանիշները և իրականացման
համար 1946—1950 թ. թ. հիմնական տնտես-
ական ցուցանիշները և իրականացման

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ



ԽՈՐԸ ԿԵՐՊՈՎ ԲԻՍՈՒՄՆԵՐԵՆԻ ՍԵՐԵՆՏԻ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի առաջին սեսիան հաստատեց ՍՍՌՄ ժողովրդական տնտեսության վերականգնման ու զարգացման 1946—1950 թ. թ. հնգամյա պլանի մասին Օրենքը:

Այդ պլանի հիմնական խնդիրները շարադրված են ընկեր Ստալինի այս տարվա փետրվարի 9-ի պատմական ճառում:

Վերականգնել երկրի տուժած շրջանները, վերականգնել արդյունաբերության և գյուղատնտեսության նախապատերազմյան մակարդակը և այնուհետև գերազանցել այն: Ընկեր Ստալինը խնդիր դրեց չորսորդ հնգամյակում բարձրացնել աշխատավորների կենսամակարդակը, օգնել մեր գիտնականներին ոչ միայն հասնելու, այլև մոտիկ ապագայում գերազանցելու ՍՍՌՄ-ի սահմաններից դուրս գիտության ձեռք բերած նվաճումները: Ժողովուրդների հան-

— 34 —

ճարեղ առաջնորդի ցուցումների հիման վրա կազմված նոր հնգամյակի պլանը միաձայն ընդունվեց ոչ միայն սեսիայում, այլև այն արժանացավ մեր երկրի բազմամիլիոն ժողովրդի միահամուռ հավանությանը:

— Ստալինյան պլանը կկենսագործվի, — այս խոսքերով դիմավորեց մեր Հայրենիքի ամեն մի աշխատավոր՝ հնգամյա պլանի Օրենքի հրատարակմանը:

Ստալինյան նոր հնգամյակի ընթացքում սովետական երկիրը է՛լ ավելի կաճի, է՛լ ավելի հզոր՝ ու ծաղկուն կդառնա:

Զարգացման փայլուն հեռանկարներ են բացվում նաև մեր մեծ Հայրենիքի անբաժանելի մաս հանդիսացող Հայաստանի Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայի առաջ:

«Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Ռեսպուբլիկայում արդյունաբերական արտադրանքի արտադրությունը 1950 թվին, 1940 թվի համեմատությամբ, ավելանում է 2,1 անգամ: Ռեսպուբլիկայի ժողովրդական տնտեսության մեջ հնգամյակի ընթացքում կապիտալ ներդրումների ընդհանուր ծավալը կկազմի 1,4 միլիարդ ուր-

— 35 —

լի: Մտադրվում է քիմիական արդյունաբերության և գունավոր մետալուրգիայի զարգացումը Սևանի Կասկադի հիդրոէկտրաստանների օգտագործման բազայի վրա: Էլ ավելի է ընդարձակվում տեքստիլ և սննդի արդյունաբերությունը: Ապահովվում է անասնաբուծության, շաքարի արդյունաբերության ցանքերի, շերամապահության, ինչպես նաև խաղողաբուծության և պտղաբուծության զարգացումը՝ ոռոգելի տարածությունները ավելացնելու բազայի վրա»:
(Ն. Ա. ՎՈՋՆԵՍՏԵՆՍԿԻ):

Ահա թե որքան մեծ են ու պատասխանատու մեր պարտիական, սովետական կազմակերպությունների, մեր ամբողջ ժողովրդի առաջ կանգնած խնդիրները՝ Ստալինյան նոր հնգամյակում:

Սակայն սովետական պետությունը ամուր հենված մեր աշխատասեր, եռանդուն ու քաջարի ժողովրդի վրա, իր գոյության ընթացքում քիչ խնդիրներ չի լուծել, քիչ հաղթանակներ չի տարել: Նա կհաղթանակի նաև այս անգամ: Ստալինյան հնգամյա պլանը կկատարվի, որովհետև դա մեր երկրի միլիոնավոր ժողովուրդների կամքի դրսևորումն է, որովհետև այդ ժողովուրդներին

հաղթանակից հաղթանակ է առաջնորդում մեր բոլոր հաղթանակների հայր մեծ Ստալինը:

Գերագույն Սովետի որոշումները հրապարակված են մեր մամուլում, սակայն դրանով հարցը չի սպառվում: Այդ որոշումները պետք է հասցվեն մեր գյուղի և քաղաքի բոլոր աշխատավորներին: Այս գործում մեծ անելիքներ ունեն մեր պրոպագանդիստներն ու ագիտատորները: Սեսիայի որոշումները պետք է ուսումնասիրվեն ամբողջ ժողովրդի կողմից: Ամենակարճ ժամանակամիջոցում պետք է հասնել այն բանին, որ ամեն մի աշխատավոր խոր կերպով հասկանա սեսիայի որոշումների իմաստն ու նշանակությունը և որոշի իր տեղը Ստալինյան նոր հնգամյակի պլանի իրագործման համար մղվող մեծ պայքարում:

Գերագույն Սովետի որոշումների ուսումնասիրությունը չի կարող ավարտված համարվել միտինգներով կամ թերթերի հապճեպ ընթերցումով: Այստեղ հարկավոր է ավելի հետևողական ու սիստեմատիկ աշխատանք կատարել: Ամեն տեսակի շտապողականությունն ու մակերեսայնությունը այս գործում պետք է դատապարտվի:

Ընկեր պրոպագանդիստներ և ագիտատորներ, գործադրեցեք ձեր պրոպագանդիստական և ագիտացիոն աշխատանքի վիթխարի փորձը՝ Գերագույն Սովետի սեսիայի որոշումները մինչև վերջ, խոր ու բազմակողմանի ուսումնասիրելու համար: Դրանով դուք կօգնեք մեր պարտիական օրգաններին՝ մոբիլիզացնելու մեր գյուղի և քաղաքի բոլոր աշխատավորներին՝ Ստալինյան շորթորդ հնգամյակի պլանը անթերի կատարելու համար մղվող պայքարում:

—○—

ՄԵՐ Օրացույցը 1946

Մ Ա Յ Ի Ս

1 Մայիսի, — Աշխատավորութեան համաշխարհային տոնի օրը:

2 Մայիսի, — 1945 թ. Կարմիր Բանակի զորամասերը լիովին գրավեցին Գերմանիայի մայրաքաղաք Բեռլինը:

4 Մայիսի, — 1935 թ. ընկեր Ստալինի հանր Կրեմլի պալատում Կարմիր Բանակի ազատեմիականների թողարկման առթիվ:

5 Մայիսի, — Բոլշևիկյան մամուլի օրը: 1818 թ. ծնվեց Կարլ Մարքսը:

6 Մայիսի, — 1941 թ. ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Հրամանագիրը ընկեր Ստալինին ՍՍՌՄ-ի ժողովրդական Կոմիսարների Սովետի նախագահ նշանակելու մասին:

7 Մայիսի. — 1917 թ. Բոլշևիկների Համառուական 7-րդ (ապրիլյան) կոնֆերանսի բացումը:

8 Մայիսի, — 1945 թ. Բեռլինում ստորագրվեց գերմանական զինված ուժերի անվերապահ կապիտուլյացիայի մասին ակտը:

1945 թ. ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Հրամանագիրը մայիսի 9-ը Հաղթանակի տոն հայտարարելու մասին:

9 Մայիսի, — Հաղթանակի տոնը:

1945 թ. ընկեր Ստալինի դիմումը ժողովրդին:

10 Մայիսի, — 1945 թ. Համկ(բ)Պ Կենտկոմի և Մոսկվայի կոմիտեի բարտուղար, Կարմիր Բանակի Գլխավոր Քաղվարչության պետ ընկ. Ա. Ս. Շչերբակովի մահը:

13 Մայիսի, — 1907 թ. ՌՍԴԲՊ 5-րդ համագումարի բացումը:

15 Մայիսի, — 1936 թ. Վ. Ի. Լենինի Կենտրոնական թանգարանի բացումը Մոսկվայում:

17 Մայիսի, — 1938 թ. ընկեր Ստալինի ճառը Կրեմլում բարձրագույն դպրոցի աշխատողների ընդունելությանը:

18 Մայիսի, — 1800 թ. ռուս մեծագույն զորավար Ա. Վ. Սուվորովի մահը: Մեկնված 1730 թ.:

— 40 —

19 Մայիսի, — 1888 թվին ծնվեց ՍՍՌՄ Գերագույն Սովետի Նախագահության Նախագահ, Համկ(բ)Պ Կենտկոմի Քաղբյուրոյի անդամության թեկնածու ընկ. Ն. Մ. Շվերնիկը:

23 Մայիսի, — 1924 թ. Ռկ(բ)Պ 8-րդ համագումարի բացումը:

30 Մայիսի, — 1866 թ. ծնվեց հայ մեծանուն բանաստեղծ Հակոբ Հակոբյանը: Մահացել է 1937 թվին:

ՍՍՏՏՐ ՈՐԾՆԵԴ



ԱՌԱՋԻՆ ԱՆՁՐԵՎ

Առաջին անձրե, թափվեցիր հողին,
Հայրենի հողին թափվեցիր առատ.
Թափվեցիր ուսին հողը հերկողի
Ու մեղմ խշշացիր աղանջին նրա:

Ասացիր, — ոչինչ, թե այս աշխարհում
Լինում է ձմեռ, բուք ու փոթորիկ, —
Բայց, տե՛ս, բացվում է մի չքնաղ գարուն,
Ու բույրն է նրա բարձրանում ձորից:

Օ, թափվի՛ր, թափվի՛ր, անձրե առաջին,
Թափվիր մեր երկրի լեռների վրա.
Թող իմ հայրենի քարն էլ կանաչի
Ու ծաղիկ բուսնի ժայռերին նրա:

Որ սերմնացանի հետ ես էլ երթամ
Ու ջերմ համբուրեմ այն ծաղիկը վառ.
Չէ որ հոսե՛լ է մեր արյունը թարմ,
Այս շնաշխարհիկ գարունքի համար:

ՂԵՎՈՆԴ ԿՈՄՈՒՆԻ

Պատասխանատու խմբագիր՝
Ս. ԽՐԵՇՅԱՆ

Վ Ր Ի Պ Ա Կ

Էջ	Տող	Տպված է	Պետք է լինի
32	8 ն.	24	34
41	5 ն.	8-րդ	13-րդ

ՎՖ 00567 պատվեր № 443. տիրաժ 10.000
Ստորագրված է տպագրության 4/IV 1946 թ.

ՀՍՍՌ Մինիստրների Սովետին կից Պոլի-
գրաֆ և հրատ. վարչ. 2-րդ տպարան,
Երևան